

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุช่ายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของวิद्यุช่ายแดนไทย-มาเลเซีย ประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิद्यุช่ายแดน และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิद्यุช่ายแดนไทย-มาเลเซียของคนไทยและมาเลเซีย รวมทั้งแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุช่ายแดนไทย ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีวิจัยจากการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) การสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง (semi-structured interview) การจัดกลุ่มสนทนา (focus group) และการใช้แบบสอบถาม รวมทั้งการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

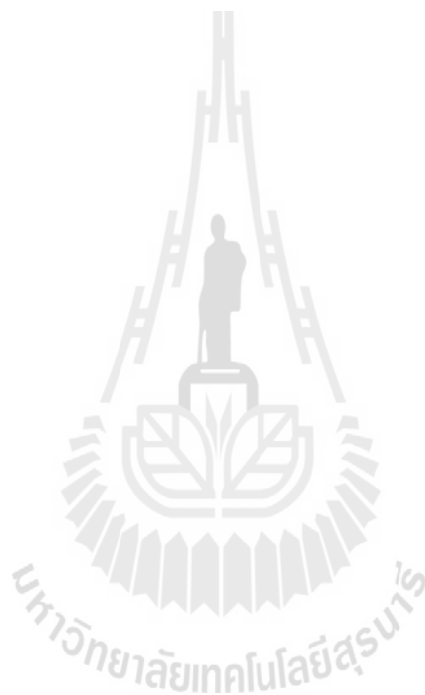
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดำเนินการวิद्यุช่าย ในสถานวิद्यุช่ายกระจายเสียงทุกสถานีที่รัฐเป็นเจ้าของ และวิद्यุช่ายชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อมาเลเซีย ได้แก่ นครราชสีมา และยะลา และผู้ฟังมาเลเซียที่สามารถรับสัญญาณการกระจายเสียงของสถานีได้ จำนวน 26 คน โดยจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดยะลา เป็น 2 จังหวัดที่มีจุดผ่านแดนถาวร ณ ปัจจุบัน (2555) การวิจัยยังได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยและมาเลเซีย ณ บริเวณช่ายแดนอำเภอสุโขทัย-ดง - เมืองรัตนบุรี และอำเภอเมตง - เมืองปีนกาตัน ฮูลู จำนวนจุดละ 400 คน รวมประชาชนไทย 800 คน และประชาชนมาเลเซีย 800 คน รวมสุทธิ 1,600 คน รวมทั้งศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาระหว่างเดือนพฤษภาคม 2554 ถึงเดือนพฤษภาคม 2555

การศึกษาพบว่า วิद्यุช่ายแดนไทย-มาเลเซียมีสภาพศักยภาพและปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ รวมทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิद्यุช่าย ในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-มาเลเซีย กระนั้นก็ตามวิद्यุช่าย ไทยตามแนวช่ายแดนปัจจุบันโดยรวมมีบทบาทด้านต่าง ๆ ดังนี้ บทบาทใน (1) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ (2) บทบาทในการรณรงค์เกี่ยวกับความมั่นคงของทั้งไทยและมาเลเซีย (3) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (4) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและมาเลเซีย (5) บทบาทในการประสานความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยทางภาคใต้ของไทย และ (6) บทบาทในการเผยแพร่พุทธศาสนาและศาสนาอิสลาม

กลุ่มตัวอย่างคนไทยและคนมาเลเซีย ในพื้นที่สุโขทัย-ดง-รัตนบุรี ปันบุรี เปิดรับฟังวิद्यุช่ายแดนของกันและกันจำนวนมาก ซึ่งตรงข้ามกับพื้นที่เมตง-ปีนกาตัน ฮูลู ที่กลุ่มตัวอย่างฟังวิद्यุช่ายแดนของกันและกันค่อนข้างน้อย กลุ่มตัวอย่างคนไทยที่ฟังวิद्यุช่าย มาเลเซียส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ได้รับข่าวสารความรู้และได้รับความบันเทิง และส่วนใหญ่เห็นว่ามีประโยชน์ โดยได้รับความบันเทิง และสาระความรู้ต่าง ๆ และส่วนใหญ่ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีต่อมาเลเซีย ส่วนกลุ่มตัวอย่างคนไทยที่ไม่ฟังวิद्यุช่าย มาเลเซีย ให้เหตุผลว่า ฟังภาษามลายูไม่รู้เรื่อง หรือไม่ฟังภาษามลายู ด้านกลุ่มตัวอย่างคนมาเลเซียที่ฟังวิद्यุช่าย ไทย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ฟังเพื่อความบันเทิงและได้รับข่าวสารความรู้ต่าง ๆ และส่วนใหญ่เห็นว่ามีประโยชน์ โดยได้รับข่าวสารความรู้และความบันเทิง และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศไทย ส่วนกลุ่มตัวอย่างคนมาเลเซียที่ไม่ฟังวิद्यุช่าย ไทย เนื่องจากฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่อง หรือไม่ฟังภาษาไทย

การศึกษามหาบทที่ฟังประสงค์และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุช่ายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-มาเลเซีย พบว่า วิद्यุช่าย ควรมีบทบาทใน (1) บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและมาเลเซีย (2) บทบาท

ในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ (3) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา (4) บทบาทในการอนุรักษ์ซึ่งการคบค้าสมาคมระหว่างคนไทยและมาเลเซีย และ (5) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการศึกษา และ (6) บทบาทส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ ส่วนบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ คือ (1) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ (2) บทบาทของผู้เร่งและผู้ขัดขวางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล และ (3) บทบาทในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์/ความเป็นมาของรัฐบาลที่บิดเบือน ปมความขัดแย้งในอดีตระหว่างไทยและมาเลเซีย และประเด็นที่ละเอียดอ่อนทางศาสนา แม้ว่าผู้วิจัยได้พยายามผลักดันความร่วมมือในการมีส่วนร่วมผลิตรายการระหว่างไทยและมาเลเซียแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งอุปสรรคสำคัญคือ ขาดความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย ดังนั้นวิทยุขานแดนจะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้านต่าง ๆ ในข้างต้นได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือและมินนโยบายที่ชัดเจนของประเทศไทยและมาเลเซีย



Abstract

The purposes of the research were to explore the current status of Thai-Malaysian border radio; to employ the participatory international communication concept to find out whether its can be applied to the context of Thailand and Malaysia; to investigate Thai and Malaysian people's exposure to border radio; and to produce a guideline to promote the role of border radio in strengthening Thai-Malaysian relations. The researcher employed both qualitative and quantitative research techniques, namely, in-depth interview, semi-structured interview, focus group, questionnaire interview, and documentary analyses.

The samples consisted of 1) 26 radio operators, which include state-owned and community radio in two provinces in Thailand: Narathiwad and Yala, 2) 4 local people who involved with border radio, 3) 800 Thai questionnaire respondents who live close to the permanent border crossings in Amphoe Su-ngai Kolok (Narathiwad province) and Amphoe Betong (Yala province) (400 in each province), which have a Thailand and Malaysia Border Pass Agreement, and 4) 800 Malaysian questionnaire respondents who lived in the town of Rantau Panjang (Kelantan state) and Pengkalan Hulu (Perak state) (also 400 in each town). The study was carried out between May 2011 and May 2012.

The researcher found that border radio possesses both internal and external factors, which both hinder and support its role in strengthening Thai-Malaysian relations. However, the current Thai border radio plays key roles in strengthening Thai-Malaysian relations such as 1) by disseminating information, 2) by campaigning on national security both Thailand and Malaysia, 3) by playing music, 4) by advertising both Thai and Malaysian products and services, 5) by mobilizing help from Malaysia to southern Thai flood victims, and, 6) by communicating Buddhist and Islamic principles.

The majority of Rantau Panjang Malaysian and Su-ngai Kolok questionnaire respondents listen to border radio one another. On the other hand, few of the Pengkalan Hulu Malaysian and Betong Thai questionnaire respondents listen to border radio. The Thai questionnaire respondents who listen to Malaysian border radio say that they listen for information and entertainment, and think that it is useful they also feel positive about Malaysia because they listen to Malaysian border radio. Some Thai questionnaire respondents who do not listen to Malaysian border radio say that they do not understand the Malaysian language. Malaysia questionnaire respondents who listen to Thai border radio claim that they listen for entertainment and information, and think that it is useful. Overall they feel positive about Thailand because they listen to Thai border radio. Some Malaysian respondents do not listen to Thai border radio because they do not understand the Thai language.

The respondents agree that border radio can play important roles in 1) promoting understanding between Thai and Malaysian people, 2) strengthening peace and understanding in both countries, 3) promoting collaboration of sports, 4) preserving association between Thai and Malaysian people, 5) promoting cooperation in education, and, 6) promoting economic-trade relations between both countries. Undesirable roles of border radio include 1) criticizing the government in the proceeding of decision making in foreign policy, 2) accelerating and intercepting of foreign policy's government, and, 3) presenting information about history of Pattani state, conflict between Thailand and Malaysia in the past and sensitive issues on religion. Even though the researcher tried to seek cooperation between Thailand and Malaysia to produce programs aimed for strengthening Thai-Malaysian relations, the attempt failed. The crucial obstacle is the absence of collaboration between Thailand and Malaysia. Thus, it is suggested that Thailand and Malaysia should cooperate and have concrete policies so that border radio can play important roles as mentioned above.

